

A KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG LEGFRISSEBB ÁLLÁSFOGLALÁSAI

Rakovitsné Dr. Szini Katalin, főosztályvezető-helyettes, Közbeszerzési Hatóság
DOI:10.37371/KEP.2023.12.1

A Közbeszerzési Hatóság állásfoglalások formájában ad felvilágosítást a közbeszerzési eljárásokban résztvevő jogalkalmazók számára a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) és kapcsolódó végrehajtási rendeleteinek alkalmazásával összefüggő általános jellegű megkeresésekre.

Alábbiakban a Kbt. alkalmazásával összefüggő kérdésekre adott válaszainkat rendeztük sorrendbe, bízva abban, hogy iránymutatásaink nem csak a kérdésfeltevőknek, hanem valamennyi Olvasónknak hasznos információkkal szolgálnak.

Felhívjuk Tisztelt Olvasóink figyelmét, hogy a közbeszerzésekre irányadó jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos döntések meghozatala mindenkor a közbeszerzési eljárások résztvevőinek joga és felelőssége. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy az állásfoglalásokban megfogalmazott véleményeknek jogi ereje, kötelező tartalma nincsen.

1. kérdés

Egy szervezet egy támogatott projekt keretében képzéseket szerez be (kompetenciafejlesztő tréninget, valamint az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeretben ajánlott hatfokozatú rendszer szintjeiben megfogalmazott követelmények teljesítésére irányuló nyelvi képzést). A nyelvvoktatás során a nyelvi programkövetelmények szerinti felsőfokú nyelvtanári végzettséggel rendelkezők oktathatnak, a kompetenciafejlesztő tréningek esetén a tanárral szemben az az általános feltétel, hogy legalább középfokú végzettséggel rendelkezzen. A vizsgák – elvétve a nyelvi képességgel – nem kötelező részei a képzésnek. A fenti képzések két, teljesen különálló tudományterületet fednek le, és egészen más a felépítése a fenti képzéstípusokra specializálódott cégeknek. A kérdés arra vonatkozik, hogy részekre bontható-e a két képzéscsoport értéke?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint amennyiben az ajánlatkérő egy támogatott projekt keretében ugyanazon közvetlen célra (például munkavállalók munkavégzéséhez, továbbképzéséhez) rendel meg képzéseket, mely beszerzések között az időbeli összefüggés is megvalósul, úgy a részekre bontás tilalma fennállhat.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 19. § (1)-(2) bekezdéseivel összhangban tilos a becsült érték meghatározásának módszerét a Kbt. megkerülése céljával megválasztani. Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely a Kbt., vagy a Kbt. szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.

A Kbt. 19. § (3) bekezdése szerint, ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.

A becsült érték számítása, a részekre bontás tilalma és a beszerzési igények mesterséges egyesítése tárgyában kiadott, a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója¹ (a továbbiakban: Útmutató) alapján annak megítélésére vonatkozóan, hogy a becsült érték meghatározásával kapcsolatban fennáll-e a részekre bontás tilalma, elsődlegesen a műszaki-gazdasági funkcionális egység fennállásának – ennek megfelelően szol-

¹<https://www.kozbeszerzes.hu/kozbeszerzesek-az/magyar-jogi-hatter/a-kozbeszerzesi-hatosag-utmutatoi/kozbeszerzesi-hatosag-kereteben-mukodo-tanacs-utmutatoja-becsult-ertek-szamitasa-reszekre-bontas-tilalma-es-beszerzesi-igenyek-mesterseges-egyestese-targyaban/>; 2021. 09. 30., (letöltés ideje : 2023. 11. 28.).

gáltatás megrendelése esetében a szolgáltatások közvetlen céljának, szakmai tartalmának – vizsgálata szükséges, emellett vizsgálandók az ún. kiegészítő szempontok is. Az uniós audittapasztalatokból kiindulva fontos felhívni a figyelmet arra, hogy a műszaki-gazdasági funkcionális egység esetleges fennállásának megítélésekor – azzal egyidejűleg – minden esetben javasolt elvégezni a kiegészítő szempontok összességében történő vizsgálatát is, tekintettel arra, hogy az ellenőrző szervek kiemelt jelentőséget tulajdonítanak a kiegészítő szempontok fennállásának. Ezzel összefüggésben kiemelhetők – az Útmutatóban, illetőleg a Kbt. 19. § (2)-(3) bekezdése szerinti részekre bontás tilalmával kapcsolatosan a Közbeszerzési Hatóság-Miniszterelnökség-EUTAF-Megyei Jogú Városok Szövetsége által kiadott közös példatárban (a továbbiakban: Példatár), valamint a Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) részekre bontás tilalmával kapcsolatos határozataiban foglaltakon túl – a Miniszterelnökség és az EUTAF által kiadott, a közbeszerzés becsült értékének megállapításával és az ún. részekre bontás tilalmának alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatokról szóló közleményben² foglaltak is.

Az Útmutató is rögzíti, hogy olyan jellegű szolgáltatások esetében, melyek többféle, egyértelműen eltérő területhez kötődhetnek (pl. különféle, egymástól szakmailag lényegesen eltérő tárgyú oktatás, vagy eltérő szakterületeken nyújtott tanácsadás), alapvetően azok a beszerzések tekinthetők tartalmilag egységesnek, amelyek azonos szakterülethez vagy szakmához tartoznak, de a megítélés során szerephez juthat a szükséges végzettség-képzettség is, illetve, hogy tipikusan egy vállalkozó képes lehet-e a szolgáltatásokat teljesíteni. Így például egy képzésért felelős szervezet nyelvoktatásra és mérlegképes könyvelői szakma oktatására kötött szerződéseit nem kell egy beszerzésnek tekinteni.

Fontos továbbá kiemelni a Döntőbizottság D.464/7/2019., D.465/7/2019. és D.466/7/2019. számú határozatait, amelyek alapjául szolgáló beszerzések között a műszaki-gazdasági funkcionális egység fennállását arra tekintettel állapította meg a Döntőbizottság, hogy azok ugyanazon közvetlen cél, a kerület lakosai részére kulturális/szórakoztató és hagyományörző rendezvények megvalósítását szolgálták. Ezen döntőbizottsági határozatok – azon túl, hogy szolgáltatás-megrende-

lésre vonatkoznak – jelen esetben azért is relevánsak, mert ezekben az esetekben az adott szolgáltatásokra vonatkozó szerződéseket egy éven belül, egyes - eltérő tárgyú és időpontú - eseményhez, rendezvényhez kapcsolódóan kötötték meg (pl. majális, gyermeknap, Szent István ünnepe, advent). Így, amennyiben a beszerzési igény például az ajánlatkérő munkavállalóinak a munkavégzéséhez kapcsolódóan különböző képzések (kompetenciafejlesztés, nyelvoktatás) megrendelése, úgy fennállhat a műszaki-gazdasági funkcionális egység.

A részekre bontás tilalma szempontjából a kiegészítő szempontok – mint például az egységes tervezés és döntés, ugyanazon ajánlatkérő személye, azonos jogalap és azonos feltételek a szerződések megkötésekor, időbeli összefüggés – összességében történő, egyidejű vizsgálatát is el kell végeznie ajánlatkérőnek. Így jelen esetben a részekre bontás tilalmát támaszthatja alá, ha ugyanazon ajánlatkérő egyidőben/egymással időbeli összefüggésben szerzi be a tárgyi képzéseket, ahol az időbeli összefüggés nem feltétlenül jelent teljes egyidejűséget. Emellett – tekintettel arra, hogy a levelében foglaltak alapján egy támogatott projekt keretében kerülne sor a képzések megrendelésére – amennyiben a beszerzések egy uniós támogatáspolitikai értelemben vett projekt keretében kerülnek megvalósításra, ez a tény az egyes beszerzéseket összekapcsolhatja a becsült érték meghatározása szempontjából, hiszen a közösen elérendő projektcél önálló funkcionális egységet is létrehozhat.

A részekre bontás tilalmának vizsgálata során egyebekben – adott esetben – nincs jelentősége a képzésekhez szükséges eszközigenynek, vizsgakötelezettségnek, illetve a képzés tartásához szükséges végzettség fokozatának.

2. kérdés

A kérdésben foglaltak alapján a közbeszerzési eljárás tárgya olyan építési beruházás tervezése és kivitelezése, amely több projektelem megvalósítását foglalja magában. A projektelemek külön-külön településen helyezkednek el, és a kivitelezésük külön-külön, párhuzamosan történik, tekintettel arra, hogy az előírt teljesítési határidő tartható legyen. Alkalmassági feltétel volt a beszerzés tárgya szerinti tervezői, és felelős műszaki vezetői jogosultsággal (illetve ennek megszerzéséhez szükséges végzettséggel, valamint szakmai gyakorlattal) rendelkező szakemberek bemutatása. Az alkalmassági feltételt igazoló

² https://archive.palyazat.gov.hu/kozbeszerzesi_kozlemenyek#; 2021. 10. 06. (letöltés ideje : 2023. 11. 28.).

szakemberek jogosultság megszerzéséhez szükséges szakmai tapasztalatán felüli többlettapasztalat értékelési szempontként került előírásra. A nyertes ajánlatot benyújtó közös ajánlattevők oly módon igazolták az alkalmassági feltételeket, illetve az értékelési szempontokra tett megajánlásukat, hogy a tervezői kamarai nyilvántartásban szereplést az egyik ajánlattevő (a továbbiakban: Ajánlattevő 1), illetve a tervező szakembert ugyanezen ajánlattevő által megjelölt kapacitást biztosító szervezet igazolta. Az ajánlatban megjelölt felelős műszaki vezető pedig a másik ajánlattevő (a továbbiakban: Ajánlattevő 2) munkavállalója. Közös ajánlattevők az együttműködési megállapodásuk szerint a beruházást településenként külön-külön, önállóan kívánják megvalósítani (az egyik településen található projektelemet Ajánlattevő 1, míg a másik településen lévő pedig Ajánlattevő 2.).

Kérdés, hogy, ha az Ajánlattevő 1. által teljesítendő projektelem vonatkozásában a tervezést/felelős műszaki vezetést az Ajánlattevő 1. által az ajánlatban megjelölt kapacitást biztosító szervezet fogja ellátni, akkor az Ajánlattevő 2. által megvalósítani kívánt projektelem tervezése/felelős műszaki vezetése lehetséges-e egy – az ajánlatban nem megjelölt (nem Ajánlattevő 1., illetve nem kapacitást biztosító szervezet) – gazdasági szereplő által?

Amennyiben lehetséges, azaz az ajánlatban – az alkalmassági feltétel, illetve értékelési szempont igazolása vonatkozásában – megjelölt tervező/felelős műszaki vezető szakember bevonása elegendő az Ajánlattevő 1. által megvalósítandó projektelem teljesítése során, akkor az Ajánlattevő 2. által a teljesítés során bevonásra kerülő tervező/felelős műszaki vezető szakembernek ugyanolyan módon szükséges-e igazolni az alkalmassági feltételt, illetve az értékelési szempontot, mint az ajánlatban megjelölt szakember, vagy tekintettel arra, hogy a kapacitást biztosító tervező is részt vesz a teljesítésben – csak a másik, Ajánlattevő 1. által bevontan – elegendő a beszerzési tárgy szerinti jogosultság igazolása?

Amennyiben nem elegendő csak a beszerzés tárgya szerinti jogosultság igazolása, hanem az Ajánlattevő 2. által a teljesítés során bevonásra kerülő tervező szakembernek is ugyanúgy kell igazolni az alkalmassági feltételt, illetve az értékelési szempontot, akkor helyes-e az az értelmezés, hogy az Ajánlattevő 1. által az ajánlatban megjelölt tervező/felelős műszaki vezető, valamint a teljesítés során az Ajánlattevő 2. által bevonásra kerülő tervező/felelős műszaki vezető dolgozhat külön-külön az Ajánlattevő 1., illetve Ajánlattevő 2. által megvalósítandó projektelemeken, tekintettel arra, hogy mindkét szakember valamennyi előírást (alkalmassági feltételt, illetve értékelési szempontot) igazolt, és az ajánlatban megjelölt

szakember is részt vesz a teljesítésben, mivel ő vesz részt az Ajánlattevő 1. által megvalósítandó projektelem tervezésében/felelős műszaki vezetésében?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Az ajánlatkérő által előírt alkalmassági feltétel, illetve értékelési szempont jelen esetben a szerződés egészében értelmezhető. Mindez azt jelenti, hogy a közös ajánlattevők által bemutatott tervezőnek, illetve felelős műszaki vezetőnek a teljes szerződéshez viszonyított alkalmassági feltételnek és értékelési szempontnak meg kell felelnie és ekként a szerződés teljesítésében részt kell vennie. Erre tekintettel az Ajánlattevő 2. által megvalósítani kívánt projektelem tervezése nem lehetséges egy – az ajánlatban nem megjelölt (nem Ajánlattevő 1., illetve nem kapacitást biztosító szervezet) – gazdasági szereplő által. Hasonlóképpen az Ajánlattevő 1. által megvalósítani kívánt projektelem felelős műszaki vezetése szintén nem lehetséges egy – az ajánlatban nem megjelölt (nem az Ajánlattevő 2. munkavállalója) – gazdasági szereplő által.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 65. § (3) bekezdése szerint az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat – a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel – legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.

A Kbt. 65. § (6) bekezdése kimondja, hogy az előírt alkalmassági követelményeknek a közös ajánlattevők vagy közös részvételre jelentkezők együttesen is megfelehetnek. Azon követelményeknek, amelyek értelemszerűen kizárólag egyenként vonatkoztathatóak a gazdasági szereplőkre, az együttes megfelelés lehetősége értelmében elegendő, ha közülük egy felel meg.

A Kbt. 65. § (9) bekezdés szerint az e törvény végrehajtási rendeletében foglaltak szerint előírt, szakemberek – azok végzettségére, képzettségére – rendelkezésre állására vonatkozó követelmény, valamint a releváns szakmai tapasztalatot igazoló referenciákra vonatkozó követelmény teljesítésének igazolására a gazdasági szereplő csak akkor veheti igénybe más szervezet kapacitásait, ha az adott szervezet olyan mértékben részt vesz a szerződés, vagy a szerződés azon részének

teljesítésében, amelyhez e kapacitásokra szükség van, amely - az ajánlattevő saját kapacitásával együtt - biztosítja az alkalmassági követelményben elvárt szaktudás, illetve szakmai tapasztalat érvényesülését a teljesítésben. Az (1) bekezdés c) pontja szerinti követelmény igazolására akkor vehető igénybe más szervezet kapacitása, ha az adott szervezet valósítja meg azt a feladatot, amelyre vonatkozóan a nyilvántartásban szereplés, szervezeti tagság vagy engedéllyel rendelkező kötelezettsége fennáll. A (7) bekezdés szerint csatolandó kötelezettségvállalásnak ezt kell alátámasztania. A (7) bekezdés szerinti kötelezettségvállalásnak a referenciákra vonatkozó követelmény teljesítését igazoló más szervezet tekintetében azt kell alátámasztania, hogy ez a szervezet ténylegesen részt vesz a szerződés teljesítésében, az ajánlatkérő a szerződés teljesítése során ellenőrzi, hogy a teljesítésbe történő bevonás mértéke e bekezdésekben foglaltaknak megfelel.

A Kbt. 138. § (2) bekezdés szerint az ajánlattevőként szerződő fél a teljesítéshez az alkalmasságának igazolásában részt vett szervezetet a 65. § (7) bekezdése szerint az eljárásban bemutatott kötelezettségvállalásnak megfelelően, valamint a 65. § (9) bekezdésében foglalt esetekben és módon köteles igénybe venni, valamint köteles a teljesítésbe bevonni az alkalmasság igazolásához bemutatott szakembereket. E szervezetek vagy szakemberek bevonása akkor maradhat el, vagy helyettük akkor vonható be más (ideértve az átalakulás, egyesülés, szétválás útján történt jogutódlás eseteit is), ha az ajánlattevő e szervezet vagy szakember nélkül vagy a helyette bevont új szervezettel vagy szakemberrel is megfelel - amennyiben a közbeszerzési eljárásban az adott alkalmassági követelmény tekintetében bemutatott adatok alapján az ajánlatkérő szűkítette az eljárásban részt vevő gazdasági szereplők számát, az eredeti szervezetekkel vagy szakemberrel egyenértékű módon megfelel - azoknak az alkalmassági követelményeknek, amelyeknek az ajánlattevőként szerződő fél a közbeszerzési eljárásban az adott szervezettel vagy szakemberrel együtt felelt meg.

Az eljárás során az ajánlattevő által bemutatott valamely szervezet vagy szakember bevonásától nem lehet eltekinteni olyan esetben, ha az érintett szerződés sajátos tulajdonságait figyelembe véve az adott személy (szervezet) igénybevétele a közbeszerzési eljárásban az ajánlatok értékelésekor meghatározó körülménynek minősült. Ilyen esetben csak a jogutódlás olyan esete-

iben változhat a bevont szervezet, ha az új szervezet az értékeléskor figyelembe vett minden releváns körülmény - különös tekintettel a 76. § (3) bekezdés b) pontja szerinti esetben az értékelt személyi állomány - tekintetében az eljárásban bemutatott szervezet jogutódjának tekinthető. Az értékeléskor meghatározó szakember személye csak az ajánlatkérő hozzájárulásával és abban az esetben változhat, ha az értékeléskor figyelembe vett minden releváns körülmény tekintetében az értékelttel legalább egyenértékű szakember kerül bemutatásra [Kbt. 138. § (4) bekezdés].

Amennyiben ajánlatkérő részajánlattételi lehetőséget nem biztosított - és ezáltal nem részenként került sor szerződéskötésre - az alkalmassági feltételek és - a Kbt. 76. § (3) bekezdés b) pontjára és 76. § (6) bekezdés a) pontjára tekintettel - az értékelési szempontok az adott szerződés teljesítéséhez szükséges mértékben, annak tárgya szerint írhatók elő. Mindez azt jelenti, hogy ilyen esetekben a teljes szerződés vonatkozásában értelmezendők az alkalmassági feltételek és az értékelési szempontok. A Kbt. 65. § (9) bekezdésének, valamint a Kbt. 138. § (2) és (4) bekezdésének ekként oly módon felelhet meg ajánlattevő jelen esetben, ha a tervező, illetve a felelős műszaki vezető a teljes szerződés - annak a nyilvántartásban szereplés, szervezeti tagság vagy engedéllyel rendelkező kötelezettségével, illetve a többlet szakmai tapasztalattal érintett valamennyi feladatának - teljesítésében részt vesz, nem csak annak egyes projektelemeiben.

Fentiek alapján az Ajánlattevő 1. által megjelölt tervezőnek, illetve az Ajánlattevő 2. által megjelölt felelős műszaki vezetőnek - amennyiben megfelelnek az ajánlatkérő által a teljes szerződés vonatkozásában előírt alkalmassági feltételnek, illetve értékelési szempontnak - a szerződésnek a kamarai tagsággal (jogosultsággal) rendelkező kötelezettségével, illetve a többlet szakmai tapasztalattal érintett feladatai teljesítésében részt kell venniük, ez a kötelezettség nem értelmezhető projektelemként.

3. kérdés

Ajánlatkérő árubeszerzés tárgyban folytat le eljárást, amely keretmegállapodás megkötésére irányul. Ár szempontként „Ajánlati ár összesen (nettó EUR)” került meghatározásra, melynek értéke az eljárásban kiadott ártáblázat soraiban az egységárak megadásával és a vonatkozó (megadott) mennyiség szorzatának összesítésével meghatározott. Ajánlatkérő

árlejtést folytatott le az ár értékelési szempont tekintetében. Ajánlatkérő felhívta ajánlattevőket, hogy az árlejtés lezárását követően nyújtsák be a legutolsó licitjüknek megfelelően az ártáblázatukat az egységárak megadásával. A felhívásra ajánlattevő benyújtotta az ártáblázatát, amelyben a legutolsó licitnek megfelelő ajánlati ár összesen (nettó EUR) érték szerepelt és ezt az értéket megbontotta az ártáblázat tételei szerint oly módon, hogy a tételek sorában kizárólag a mennyiséggel szorzott egységárakat adta meg, az egységárak oszlopát üresen hagyta. Van-e jogszerű lehetőség az ajánlat megfelelővé tételére, kiegészítésére? Alkalmazható-e hiánypótlás, azaz az egységárak hiánypótlás keretében történő megadására való felhívás a Kbt. 71. § (8) bekezdésébe ütköző-e, vagy sem, figyelemmel az alábbiakra:

- az ajánlatban alapadat (egységár) nem került megadásra, és ezáltal a megadott összár megfelelő képzése sem állapítható meg;

- amennyiben feltételezhető, hogy a megadott tételsorokban az összár ténylegesen az ajánlatkérő által meghatározott mennyiségre vonatkozó ár, a mennyiséggel való „visszaosztással” nem változhat a teljes ajánlati ár, sem az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrend.

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint jelen esetben a hiánypótlás kibocsátása nem ütközik a Kbt. 71. § (8) bekezdésébe.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 71. § (8) bekezdése alapján a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

a) nem járhat a 2. § (1)-(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és

b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és

az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács hiánypótlás szabályairól szóló útmutatója³ kiemeli, hogy nem átalánydíjas szerződések esetén a jogalkotó, eltérően a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjától, kifejezetten nem rendelkezik az árazott költségvetés valamely tétele, illetve egységára pótlásáról, módosításáról, kiegészítéséről, illetve törléséről. Így ezekben az esetekben hiánypótlás keretében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja. Mindazonáltal az ajánlatkérőnek ezen esetekben célszerű figyelemmel lennie a korábbi döntőbizottsági joggyakorlatra, mely alapján, ha valamely ajánlattevő nem teszi meg az ajánlatát a teljes beszerzési tárgyra, a teljes műszaki tartalomra, a hiánypótlási szabályok szerint nem áll fenn jogszerű lehetőség az ajánlat ezen hibájának korrigálására.⁴

Jelen esetben – a rendelkezésre álló információk alapján – az egyes termékek összesített árát az érintett ajánlattevő megadta, azok, illetve az egyes termékek egységárai nem kerültek önállóan értékelésre. Az egyes áruk összesített ára – a kérdésben foglaltak alapján – az eljárásban kiadott ártáblázat soraiban szereplő egységárak és a vonatkozó (megadott) mennyiség szorzata. Ezek az összesített árak képezik az értékelésre kerülő „Ajánlati ár összesen (nettó EUR)” szempontra tett megajánlást. Az egységárak bemutatását ajánlatkérő az ajánlati kötöttséggel terhelt, legutolsó licitnek megfelelően összeállított ártáblázatban kérte. A kérdésben nincs utalás arra, hogy az egyes termékeken belül bármilyen szempont alapján lehetőség lenne az egységárak további alábontására, és terméken belül különböző egységárakkal számolni.

Fentiek alapján a hiányzó egységárak megadására hiánypótlás keretében sor kerülhet, tekintettel arra, hogy az érintett ajánlattevő a teljes műszaki tartalomra megtette ajánlatát, az egységárak alábontása e körülményen nem változtat, ennek megfelelően – ajánlatkérő

³<https://www.kozbeszerzes.hu/kozbeszerzesek-az/magyar-jogi-hatter/a-kozbeszerzesi-hatosag-utmutatoi/a-kozbeszerzesi-hatosag-kereteben-mukodo-tanacs-utmutatoja-a-hianypotlas-szabalyairol-2023-02-20/>; 2023. 02. 20. (letöltés ideje: 2023. 11. 28.).

⁴Lásd a D.426/9/2012. és a D.431/2012. számú határozatokat, valamint a 4.K.31.610/2013/6. számú ítéletet, amely a D.431/2012. számú határozat bírósági felülvizsgálata eredményeként született.

esetleges ezzel ellentétes előírását kivéve – nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hibának is tekinthető a fenti előírásokat is figyelembe véve. Természetesen a hiánypótlás teljesítése nem ütközhet a Kbt. 71. § (8) bekezdésbe.

4. kérdés

Jól értelmezi ajánlatkérő, hogy a Kbt. 17. § (5) bekezdése az építési beruházás önálló becsült értékének meghatározására és nem a részekre bontás tilalmára figyelemmel megállapított becsült érték meghatározására vonatkozik? Jól gondolja-e ajánlatkérő, hogy a tárgyi jogszabályhely alapján az építési beruházás megvalósításához szükséges tervezési szolgáltatás értékét kell az építési beruházás becsült értéke meghatározásánál figyelembe venni és a tervezési szolgáltatás becsült értéke meghatározásánál nem kell figyelembe venni az építési beruházás becsült értékét?

Helyes-e ajánlatkérő értelmezése, miszerint a Kbt. 17. § (5) bekezdése alapján azon tervezési feladatok értékét számítja össze az érintett építési beruházás becsült értékével, amely feladatokat a kivitelezési munkákat végző vállalkozónak kellene a szerződése alapján elvégeznie – például szervizutak elkészítésére vonatkozó tervek – vagy valamennyi, az építési beruházás megvalósításához szükséges tervezési feladat elvégzésének a költségét – ide értve az engedélyezési és kiviteli tervek értékét is – figyelembe kell vennie az építési beruházás becsült értékének meghatározása során?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint az építési beruházás becsült értékének meghatározása során – a Kbt. 16. § (1) bekezdésében foglaltakon túl – a Kbt. 17. § (5) bekezdése és a Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdése vizsgálendő. A Kbt. 17. § (5) bekezdés az építési beruházás önállóan vett – Kbt. 19. § (3) bekezdés alkalmazása nélkül számított – értékének meghatározására vonatkozik, amely alapján az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott áruk és szolgáltatások becsült értékét is figyelembe kell venni. Amennyiben az ajánlatkérő tervezésre és kivitelezésre irányuló építési beruházást valósít meg [Kbt. 8. § (3) bekezdés a) pont], úgy az építési beruházás megvalósításához szükséges tervezési szolgáltatás értékét is figyelembe kell venni az építési beruházás becsült értéke meghatározásánál, beleértve minden, az ajánlatkérő által adott esetben megrendelni kívánt terv elkészítésére irányuló

tervezési szolgáltatást (engedélyezési/kiviteli terv, szakági tervek). Amennyiben ajánlatkérő beszerzési igénye a tervezési szolgáltatásra irányul, úgy annak értékébe – szolgáltatásmegrendelésről lévén szó – az építési beruházás értéke nem számítandó bele.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 17. § (5) bekezdés szerint az építési beruházás becsült értékének megállapításakor a teljes – műszaki és gazdasági szempontból funkcionális egységet képező – építési beruházásért járó ellenértéket kell figyelembe venni. Az építési beruházás becsült értékébe be kell számítani a megvalósításához szükséges, az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott áruk és szolgáltatások becsült értékét is.

Fenti szabály az Európai Parlament és Tanács a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014/24/EU Irányelv 5. cikk (7) bekezdését tükrözi, mely szerint ami az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződéseket illeti, a becsült érték kiszámításakor figyelembe kell venni mind az építési munkák költségét, mind azoknak az áruknak és szolgáltatásoknak a teljes becsült értékét, amelyeket az ajánlatkérő szervek bocsátanak a szerződő fél rendelkezésére, feltéve, hogy azok szükségesek az építési beruházás kivitelezéséhez.

Az építési beruházás becsült értékébe tehát be kell számítani az építési munkák költségén túl a megvalósításához szükséges, az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott áruk és szolgáltatások becsült értékét is (a becsült érték pl. kiterjed az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott építőanyag értékére, de nem számít bele az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott tervek ellenértéke).⁵

A Kbt. 17. § (5) bekezdés tehát az építési beruházás önmagában vett becsült értékének megállapításával kapcsolatos szabályokat határoz meg, míg a Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdés a részekre bontás tilalmát szabályozza.

A Kbt. 19. § (1)-(2) bekezdéseivel összhangban tilos a becsült érték meghatározásának módszerét a Kbt. megkerülése céljával megválasztani. Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely a Kbt., vagy a Kbt. szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült

⁵ A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója az építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárások szabályairól (2023. 05. 25.).

értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.

A Kbt. 19. § (3) bekezdése szerint, ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.

A becsült érték számítása, a részekre bontás tilalma és a beszerzési igények mesterséges egyesítése tárgyában kiadott, a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója⁶ (a továbbiakban: Útmutató) alapján annak megítélésére vonatkozóan, hogy a becsült érték meghatározásával kapcsolatban fennáll-e a részekre bontás tilalma, elsődlegesen a műszaki-gazdasági funkcionális egység fennállásának vizsgálata – ennek megfelelően építési beruházások esetében az „egy építési beruházás” meghatározása – szükséges, emellett vizsgálandóak az ún. kiegészítő szempontok is. Az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) a C-16/98. számú ítéletében kimondta, hogy az egy építési beruházás fennállásának megítélésékor a gazdasági és műszaki funkció egysége a döntő szempont. A Bíróság rámutatott, azt kell vizsgálni, hogy a külön szerződésekben foglalt építési munkák együtt egy funkciót töltenek-e be, mind műszaki, mind gazdasági értelemben. Az ítéletből következik, hogy a közbeszerzés tervezésekor az építési munkák eredményének gazdasági és műszaki rendeltetése, funkciója a kiindulópont. A funkcionális egység fennállásának megítélése kapcsán a Bíróság a C-574/10. sz. ügyben hozott ítéletében több szakaszra bontott tervezői és mérnöki szolgáltatások egységét arra tekintettel mondta ki, hogy azok egy építési beruházás megvalósításához kapcsolódtak és ugyanolyan tartalmú szolgáltatások voltak. A Bíróság szerint a funkcionális és gazdasági folytonosságot mutató munka egységesnek tekintendő, és a Bíróság ítéletében azt vizsgálta, hogy a munka különböző részei ugyanazt a gazdasági és műszaki és funkciót töltik-e be.

Amennyiben ajánlatkérő – Kbt. 8. § (3) bekezdés a) pontja szerinti – építési beruházás megvalósítására irányuló beszerzése adott esetben az engedélyezési és kiviteli tervek elkészítésére is kiterjed, úgy azok becsült értékét is figyelembe kell venni az építési beruházás becsült értékének meghatározása során. Az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdése alapján tervezés és kivitelezés megrendelésére együttesen azonban csak kivételes esetekben kerülhet sor.

Tervezési szolgáltatásra irányuló közbeszerzési eljárás esetén is irányadó, hogy ha ugyanazon építési beruházáshoz az ajánlatkérő megrendel vázlatot, engedélyezési és kiviteli terveket – amennyiben sajátos egyedi körülmények nem támasztják alá az ellenkezőjét – ezeket a becsült érték szempontjából egy közbeszerzés-ként kell kezelni már a folyamatot elindító első tervezési feladat megrendelésékor. Abban az esetben pedig, ha a különböző tervezési munkák így meghatározott becsült értéke eléri vagy meghaladja a legalacsonyabb – nemzeti, vagy a Kbt. 111. § r)-s) pontja szerinti szolgáltatások esetében uniós – értékhatárt, a szerződés megkötésére közbeszerzési eljárás lefolytatása nem mellőzhető.

5. kérdés

A kérdés szerint egy Kbt. 5. § (1) bekezdése szerinti klasszikus ajánlatkérő végső kedvezményezettje egy 100%-ban hazai finanszírozású gazdaságfejlesztési projektnek. A támogatói okirat kötelező előírása szerint a támogatás terhére megvalósuló beszerzések esetében előnyben kell részesíteni a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény szerinti hazai kis- és középvállalkozásokat (kkv). A támogató ezen előírása a támogatás szabályszerű felhasználásának egyik feltétele.

Az ajánlatkérő a projekt keretében részben a Kbt. második része szerinti uniós nyílt közbeszerzési eljárást tervez megvalósítani, ennek okán a támogatói előírásnak való megfelelés tükrében felmerül a kérdés, hogy a közbeszerzési eljárást megindító ajánlati felhívásban érvényesíthető-e olyan előírás, mely az eljárásban való részvételt a kkv-k számára fenntartja?

⁶<https://www.kozbeszerzes.hu/kozbeszerzesek-az/magyar-jogi-hatter/a-kozbeszerzesi-hatosag-utmutatoi/kozbeszerzesi-hatosag-kereteben-mukodo-tanacs-utmutatoja-becsult-ertek-szamitasa-reszekre-bontas-tilalma-es-beszerzesi-igenyek-mesterseges-egyesitese-targyaban/>; 2021. 09. 30., (letöltés ideje : 2023. 11. 28.).

Amennyiben a projekt keretében van olyan beszerzési igény, amely központosított közbeszerzés terhére elégíthető ki, úgy az ajánlatkérő a verseny újranyitása keretében – a központi beszerző ilyen irányú előírása hiányában – fenntarthatja-e az ajánlattételt kkv-k számára?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint uniós nyílt eljárásban a kkv-kat támogatandó ajánlatkérő – adott esetben – biztosíthat részajánlattételi lehetőséget, illetve – a Kbt. 65. § (3) bekezdés kereteiben – az alkalmassági követelmények meghatározása során is figyelemmel lehet a kkv-kra.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 61. § (4) bekezdés kimondja, hogy az ajánlatkérő köteles megvizsgálni, hogy a beszerzés tárgyának jellege és a szerződéshez kapcsolódó további körülmények lehetővé teszik-e a közbeszerzés egy részére történő ajánlattételt. Ha az ajánlatkérő nem biztosítja a részekre történő ajánlattételt, az eljárást megindító felhívásban köteles megadni ennek indokát.

Amennyiben ajánlatkérő biztosítja a részajánlattételi lehetőséget, úgy a kkv-k kapacitásaira tekintettel nagyobb eséllyel nyerhetnek el egy-egy részben szerződést.

A Kbt. 65. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő alkalmassági követelményeket határozhat meg az ajánlattételhez megkövetelt

- a) gazdasági és pénzügyi helyzetre;
- b) műszaki és szakmai alkalmasságra;
- c) ha a szerződés teljesítéséhez szükséges, a gazdasági szereplő letelepedése szerinti ország nyilvántartásában való szereplésre, vagy a letelepedés szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal vagy szervezeti, kamarai tagsággal való rendelkezésre vonatkozó feltételek előírásával.

A Kbt. 65. § (5) bekezdés alapján a (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelő ténylegesen szükséges mértékű előírásnak a referenciák körében azt kell tekinteni, ha az ajánlatkérő az adott közbeszerzés – a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított – értékének legfeljebb 75%-át elérő összegű, mennyiségi meghatározás esetén az adott közbeszerzés legfeljebb 75%-át elérő mennyiségű vagy mértékű, és tárgyát tekintve az adott közbeszerzéssel műszakilag egyenértékű korábbi szállítás, építési beruházás, illetve szolgáltatás igazolását

követeli meg. Az ajánlattevőktől megkövetelt árbevételi adatokra vonatkozó minimumkövetelményt az ajánlatkérőnek úgy kell meghatároznia, hogy – az éves teljes árbevétel vizsgálata esetén – az a gazdasági szereplő, amely rendelkezik az ajánlatkérő által vizsgált üzleti évben vagy években összesen az adott közbeszerzés – a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított – értékét elérő teljes árbevétellel, vagy – a beszerzés tárgya szerinti árbevétel vizsgálata esetén – az adott közbeszerzés – a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított – értékének 75%-át elérő összegű, a beszerzés tárgya szerinti árbevétellel, nem minősülhet alkalmatlannak.

A Kbt. 65. § (1) bekezdés az ajánlatkérők választására bízva, hogy előírnak-e pénzügyi-gazdasági alkalmassági feltételt az ajánlattevők számára. Ez a rugalmasság – a rendelkezéshez fűzött törvényi indokolás szerint – különösen a felek között tartós jogviszonyt nem jelentő, egyszerű árubeszerzések, vagy olyan szolgáltatások beszerzése esetében jelent ésszerű könnyítést, amelyeknél a gazdasági szereplők pénzügyi megbízhatóságát külön ágazati jogszabályok rendezik, és egy közbeszerzési eljárás keretében nincs mód a pénzügyi alkalmasság ennél mélyebb ellenőrzésére.

Emellett, a Kbt. 65. § (5) bekezdés az alkalmassági követelmények tekintetében meghatározza azt a maximális mértéket, amely mértékig a referenciakövetelmény vagy árbevételi követelmény előírható: a teljesítéshez ténylegesen szükséges mértékű, megengedett előírásnak a referenciák körében azt kell tekinteni, ha az ajánlatkérő az adott közbeszerzés értékének legfeljebb 75%-át elérő összegű korábbi szállítás/építési beruházás/szolgáltatás igazolását követeli meg. Az ajánlattevőktől megkövetelt árbevétel tekintetében pedig ajánlatkérő legfeljebb a beszerzés – részekre bontás tilalmának figyelembe vétele nélkül vett – becsült értékének megfelelő mértékű alkalmassági minimumkövetelményt írhat elő, amelyet olyan mértékben és módon kell meghatároznia, ami alapján az a gazdasági szereplő, amely egyébként az ajánlatkérő által vizsgált üzleti évben vagy években összesen rendelkezik az adott közbeszerzés értékét elérő teljes árbevétellel, nem minősül alkalmatlannak. A beszerzés tárgya szerinti árbevétel vizsgálata esetén ez a mérték az adott közbeszerzés – Kbt. 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított – értékének 75%-a.

Egyebekben, a Kbt. Második Része szerinti, uniós eljárásrendben a Kbt. 33. §-a és 34. §-a teszi lehetővé a szerződések fenntartását, de nem kifejezetten kkv-k számára. Ilyen előírás a Kbt. 114. § (11) bekezdése szerint és csak a Kbt. Harmadik Része szerinti, nemzeti eljárásrendben tehető. A Kbt. 114. § (11) bekezdés ugyanis kimondja, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban való részvétel jogát fenntarthatja az előző évben, árubeszerzés és szolgáltatás esetén százmillió forint, építési beruházás esetén egymilliárd forint, általános forgalmi adó nélkül számított árbevételt el nem érő azon ajánlattevők számára, akik teljesítésükhöz a jelen bekezdés szerinti feltételnek ugyancsak megfelelő alvállalkozót vesznek igénybe, és akik az előírt alkalmassági követelményeknek a jelen bekezdés szerinti feltételeknek ugyancsak megfelelő más szervezet kapacitására támaszkodva felelnek meg.

6. kérdés

Előző kérdéshez kapcsolódóan előírható-e, hogy az adott keretmegállapodásban részes konzorciumok esetében – amennyiben a részt vevő közös ajánlattevők (konzorciumi tagok) között kkv-k is szerepelnek – úgy a szerződést kizárólag a konzorcium kkv tagjai teljesíthetik?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint uniós, nyílt eljárásban a központi beszerző szerv által kötött keretmegállapodás alapján történő versenyújranyitások során nem tartható fenn a részvétel kkv-k számára. Hasonlóan nem írható elő a kkv konzorciumi tag teljesítési kötelezettsége sem ilyen esetben.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. Második Része szerinti uniós, nyílt közbeszerzési eljárásban – akár központosított közbeszerzés keretében kerül kiírása, akár a nem központi beszerző ajánlatkérő által kerül megindításra – nem tartható fenn a részvétel a kkv-k számára, illetve nem írható elő a kkv teljesítési kötelezettsége az említett eljárás eredményeként kötött szerződés tekintetében. Ilyen jellegű előírás csak a Kbt. Harmadik Része szerinti eljárásban tehető [Kbt. 114. § (11) bekezdés]. Ajánlatkérők a Kbt. Második Része szerinti uniós eljárásrendben alapvetően az előző kérdésre adott válaszban vázolt megoldásokkal

élhetnek a kkv-k indulását, nyertességét elősegítendő. Ezzel együtt, az ajánlattevők alvállalkozóként, alkalmasságot igazoló más szervezeteként kkv-t is bevonhatnak.

7. kérdés

A kérdés szerint ajánlatkérő az adott eljárásban értékelési szempontként többek között szakember szakmai többlettapasztalatát vizsgálja. Az értékelési szempont alátámasztására az ajánlat részeként a szakember szakmai önéletrajzának benyújtását írta elő. Ajánlattevő ajánlata részeként az önéletrajzot benyújtotta, mellyel kapcsolatban hiánypótlási felhívás kibocsátása vált szükségessé, mivel a szakember tekintetében benyújtott önéletrajz dokumentumáról nem volt megállapítható, hogy megfelelne a Kbt. 41/A. § (1) bekezdésének, az ugyanis nem a papír alapú dokumentum egyszerű elektronikus másolataként (kinyomtatott, aláírt, majd digitalizált formában) került benyújtásra, hanem a szakember aláírása a szerkeszthető dokumentumra jól láthatóan képként került ráillesztésre, majd az így került pdf formátumban lementésre, azonban az fizikailag papír alapon aláírásra és digitalizálásra (scannelésre) nem került. Ajánlatkérő hiánypótlási felhívás keretében egyértelműen felhívta ajánlattevőt, hogy a szakember önéletrajzát a Kbt. 41/A. § (1) bekezdésének megfelelően, a papír alapú dokumentum egyszerű elektronikus másolataként nyújtsa be, illetve azzal kapcsolatban további tartalmi hiányosságokat is megjelölt. Ajánlattevő hiánypótlását az ajánlatkérő által előírt határidőben benyújtotta, azonban annak dokumentumáról továbbra is egyértelműen megállapítható, hogy a Kbt. 41/A. § (1) bekezdésének nem felel meg, az továbbra is egy dokumentumra illesztett képként tartalmazza az aláírást, az kinyomtatásra, papír alapon aláírásra, majd digitalizálásra nem került. Sem a hiánypótlási felhívás kibocsátása előtt (ajánlat részeként), sem a hiánypótlást követően benyújtott önéletrajzon a szakember aláírása nem tekinthető elektronikus aláírásnak, az egy egyszerű kép.

A fent ismertetett esetben jogszerűen jár-e el ajánlatkérő, amennyiben az érintett ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdésének e) pontja alapján érvénytelennek nyilvánítja arra való hivatkozással, hogy az egyéb módon nem felel meg a jogszabályokban előírt követelményeknek tekintettel arra, hogy az értékelésre bemutatott szakember önéletrajza nem felel meg a Kbt. 41/A. § (1) bekezdése előírásainak, az nem a papír alapú dokumentum egyszerű elektronikus másolataként került benyújtásra, ajánlattevő ezt az erre vonatkozó hiánypótlási

felhívásra tekintettel sem korrigálta, és a Kbt. 71. § (6) bekezdése értelmében a korábban megjelölt hiány a későbbiekben nem pótolható?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Amennyiben ajánlatkérő egyértelműen megjelölte az önéletrajz hiányosságát, azonban ajánlattevő azt nem teljesítette, úgy ismételt hiánypótlásnak nincs helye. Ebben az esetben a Kbt. 73. § (1) bekezdésének e) pontja alapján érvénytelen az ajánlat (egyéb módon nem felel meg a jogszabályokban előírt követelményeknek) tekintettel arra, hogy az értékelésre bemutatott szakember önéletrajza nem felel meg a Kbt. 41/A. § (1) bekezdése előírásainak.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 71. § (6) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles újabb hiánypótlást elrendelni, ha a korábbi hiánypótlási felhívás(ok)ban nem szereplő hiányt észlelt. Nem köteles az ajánlatkérő újabb hiánypótlást elrendelni, ha a hiánypótlással az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az ajánlatban vagy a részvételi jelentkezésben korábban nem szereplő gazdasági szereplőt von be az eljárásba, és e gazdasági szereplőre tekintettel lenne szükséges az újabb hiánypótlás, feltéve, hogy a közbeszerzési dokumentumokban feltüntette, hogy ilyen esetben nem – vagy csak az általa meghatározott korlátozással – rendel el újabb hiánypótlást. A korábban megjelölt hiány a későbbi hiánypótlás során már nem pótolható.

Amennyiben ajánlatkérő tehát adott esetben a hiánypótlási felhívásban egyértelműen felhívta az érintett ajánlattevő figyelmét arra, hogy a szakember tekintetében benyújtott önéletrajz nem felel meg a Kbt. 41/A. § (1) bekezdésének, az ugyanis nem a papír alapú dokumentum egyszerű elektronikus másolataként (kinyomtatott, aláírt, majd digitalizált formában) került benyújtásra, hanem a szakember aláírása a szerkeszthető dokumentumra jól láthatóan képként került ráillesztésre, majd az így került pdf formátumban lementésre, de ennek ellenére az érintett ajánlattevő hiánypótlásában sem csatolja megfelelő formában a szakember önéletrajzát, úgy ismételt hiánypótlásnak nincs helye.

A Kbt. 41/A. § (1) bekezdés szerint ahol e törvény vagy e törvény felhatalmazása alapján megalkotott jogszabály alapján az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás során valamely dokumentum benyújtását írja elő, a dokumentum benyújtható az EKR-ben kitöltött elektronikus űrlap alkalmazásával, *vagy – amennyiben az adott dokumentumra a nyilatkozattétel nyelvén elektronikus űrlap nem áll rendelkezésre – a papíralapú dokumentum egyszerű elektronikus másolata formájában. Amennyiben az EKR-ben az adott dokumentumra vonatkozó elektronikus űrlap a nyilatkozattétel nyelvén nem áll rendelkezésre, a nyilatkozat csatolható az EKR-ben legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott dokumentumként is, az ajánlatkérő azonban – a (2) bekezdésben foglalt eset kivételével – nem követelheti meg elektronikus aláírás alkalmazását.* Ahol e törvény végrehajtási rendelete közjegyző vagy szakmai, illetve gazdasági kamara által hitelesített nyilatkozat benyújtását írja elő, a dokumentum benyújtható a papíralapon hitelesített dokumentum egyszerű elektronikus másolataként, vagy olyan formában is, ahol a papíralapon vagy legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással elektronikus úton megtett nyilatkozatot közjegyző vagy szakmai, illetve gazdasági kamara – legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással vagy bélyegzővel – elektronikusan látta el hitelesítéssel.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács hiánypótlás szabályairól szóló útmutatója⁷ kiemeli, hogy az ajánlatkérő formai hiányosság esetén is köteles hiánypótlást elrendelni, tekintettel arra, hogy a hiánypótlás célja, hogy az ajánlat/részvételi jelentkezés megfeleljen az ajánlati, részvételi, illetve ajánlattételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. Fontos azonban különbséget tenni a törvény által előírt és az ajánlatkérő által meghatározott formai követelmények között, figyelemmel arra, hogy a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit. Érvénytelenné tehát csak – az adott esetben irányadó –

⁷<https://www.kozbeszerzes.hu/kozbeszerzesek-az/magyar-jogi-hatter/a-kozbeszerzesi-hatosag-utmutatoi/a-kozbeszerzesi-hatosag-kereteben-mukodo-tanacs-utmutatoja-a-hianypotlas-szabalyairol-2023-02-20/>; 2023. 02. 20. (letöltés ideje : 2023. 11. 28.).

jogszabályok által előírt formai előírások hiánya esetén lehet nyilvánítani az ajánlatot/részvételi jelentkezést. Az ajánlatkérő által előírt formai követelmények hiánya esetében az ajánlat/részvételi jelentkezés nem nyilvánítható érvénytelennek.

Amennyiben fentiek alapján az ajánlatkérő – űrlap hiányában – a papír alapú dokumentum (jelen esetben szakember önéletrajza) egyszerű elektronikus másolatának benyújtását írta elő, amelyen a szakember aláírásának is szerepelnie kell, úgy a papír alapú dokumentum akkor tekinthető teljeskörűen „kitöltöttnek”, ha a szakember aláírásával is ellátja azt, majd e papír alapú dokumentum – akár scannelés útján történő – egyszerű elektronikus másolatát nyújtja be ajánlattevő. Ettől eltérő benyújtási forma nem felel meg a Kbt. 41/A. § (1) bekezdésében szereplő formai előírásnak.

8. kérdés

Az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 322/2015. Korm. rendelet) 32/B. § (1) bekezdés 2018. január 1. és 2021. augusztus 31. közötti hatályosságának időtartama alatt indult közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött fővállalkozói szerződések teljesítése érdekében kötött alvállalkozói szerződések vonatkozásában az alvállalkozó részére történő teljesítési vagy jólteljesítési biztosíték visszafizetésekor kell-e a fővállalkozónak ellenőriznie, hogy az alvállalkozó szerepel-e a köztartozásmentes adózói adatbázisban vagy ennek hiányában a 322/2015. Korm. rendelet 32/B. § (1) bekezdés a) vagy c) pontja szerinti adóigazolást kell-e az alvállalkozótól kérnie?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Álláspontunk szerint a 322/2015. Korm. rendelet 2021. augusztus 31-ig hatályos 32/B. § (1) bekezdése az alvállalkozói díj kifizetésére vonatkozó szabály, így ennek figyelembevételével kerülhet sor az alvállalkozói ellenszolgáltatás – adott esetben – részévé váló biztosíték „visszafizetésére”. Egyebekben a teljesítési, jólteljesítési biztosíték visszafizetésére nem alkalmazandó a szóban forgó rendelkezés.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A 322/2015. Korm. rendelet 2021. augusztus 31-ig hatályos 32/B. § (1) bekezdése a fővállalkozó és az alvállalkozó között létrejött szerződés alapján az alvállalkozónak járó ellenszolgáltatás kifizetéséről rendelkezik, míg az alvállalkozó teljesítésének elmaradásával vagy hibás teljesítésével kapcsolatos igényeinek biztosítékeként kikötött teljesítési vagy jólteljesítési biztosíték visszafizetése nem minősül ilyen kifizetésnek.

Mindez független a biztosíték rendelkezésre bocsátásának módjától. Amennyiben az alvállalkozónak járó ellenszolgáltatásból való visszatartás útján kerül biztosításra a teljesítési vagy a jólteljesítési biztosíték, a Kbt. 134. § (8) bekezdésben foglaltak irányadónak tekinthetők, azzal együtt, hogy a Kbt. 134. § (8) bekezdés kifejezetten hibás teljesítéssel kapcsolatos igények teljesítésére kikötött biztosíték vonatkozásában teszi lehetővé, hogy a biztosíték vagy annak meghatározott része az ajánlattevőnek a teljesítésért vagy részteljesítésért járó ellenértékből visszatartás útján kerüljön biztosításra, amelyre az óvadék szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 5:95. § (2) bekezdése szerint óvadékot pénzen és nem dematerializált értékpapíron kezizálogjogként, dematerializált értékpapíron, fizetésiszámla-követelésen és jogszabályban óvadék tárgyaként meghatározott más vagyontárgyon pedig úgy kell alapítani, hogy annak eredményeként az óvadék tárgya egyértelműen azonosítható módon az óvadék kötelezettjének hatalmából az óvadék jogosultjának hatalmába kerüljön, vagy az óvadék kötelezettjének korlátlan rendelkezése alól egyébként kikerüljön. A jólteljesítési biztosíték – ellenszolgáltatásból történő – visszatartása esetén az óvadék tárgya (ellenszolgáltatás jólteljesítési biztosítéki „része”) felett az óvadék kötelezettje (alvállalkozó) nem szerez rendelkezési jogot, csak a jólteljesítési biztosíték visszafizetésének feltételei szerint, hibás teljesítés hiányában. Ebben az esetben – főszabály szerint – a teljes ellenszolgáltatás kifizetésére jogosulttá válik az alvállal-

kozó, ennek részévé válik a jóteljesítési biztosíték, az ellenszolgáltatás kifizetésére azonban csak a 322/2015. Korm. rendelet 32/B. §-a szerint kerülhet sor (amennyiben az építési beruházásra irányuló közbeszerzési eljárás megindítására 2021. szeptember 1-je előtt került sor).

Más esetben (például óvadékként az előírt pénzüsszegnek az ajánlatkérőként szerződő fél fizetési számlájára

történő befizetésével, átutalásával, pénzügyi intézmény vagy biztosító által vállalt garancia vagy készfizető kezesség biztosításával) a biztosíték érvényesítése és az alvállalkozói díj, annak adott részének kifizetése elválik egymástól, a 322/2015. Korm. rendelet 2021. augusztus 31-ig hatályos 32/B. § (1) bekezdése csak utóbbi, az alvállalkozói ellenszolgáltatás kifizetésére alkalmazandó.